

บันทึก

เรื่อง การย้ายประเภททหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือที่ สร.๐๔๐๓/๑๖๗๐๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นเรื่องกระทรวงการคลัง ขัดข้องไม่จ่ายบำเหน็จบำนาญให้แก่ทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดซึ่งกรมสื่อสารทหารเรือมีคำสั่งย้ายประเภทจากกองหนุนมีเบี้ยหวัดเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาโดยได้เชิญผู้แทนกระทรวงกลาโหมและผู้แทนกระทรวงการคลังมาร่วมประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นด้วยแล้ว

กรณีได้ความตามสำเนาเอกสารที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งไปและคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงกลาโหมและผู้แทนกระทรวงการคลังว่า กระทรวงกลาโหมได้ขอให้กระทรวงการคลังสั่งจ่ายบำเหน็จให้แก่ทหารประทวนกองหนุนมีเบี้ยหวัดซึ่งเข้ารับราชการใหม่ทางกระทรวงฝ่ายพลเรือนและไม่ประสงค์จะนับเวลาราชการทางทหารและทางพลเรือนติดต่อกัน โดยกรมสื่อสารทหารเรือซึ่งเป็นกรมต้นสังกัดของนายทหารประทวนเหล่านั้นได้มีคำสั่งย้ายประเภทจากกองหนุนมีเบี้ยหวัด เพื่อให้มีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญได้

กระทรวงการคลังได้ทักท้วงกระทรวงกลาโหมว่าไม่อาจสั่งจ่ายบำเหน็จให้ได้ เพราะคำสั่งกรมสื่อสารทหารเรือไม่ถูกต้องตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมที่กำหนดไว้ว่า การออกจากกองหนุนมีเบี้ยหวัดเพื่อรับบำเหน็จบำนาญนั้น สำหรับนายทหารประทวนจะต้องเป็นผู้พ้นจากทหารกองหนุนชั้นที่ ๒ ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ หรือไม่ก็ต้องเป็นผู้พิการทุพพลภาพหรือมีโรคซึ่งไม่สามารถจะรับราชการได้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งออกตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ และการออกคำสั่งย้ายประเภทเพื่อให้บำเหน็จบำนาญดังกล่าวก็ยังไม่ถูกต้อง เพราะยังมิได้มีการออกจากราชการในขณะใด

กระทรวงกลาโหมชี้แจงว่า กระทรวงกลาโหมมีอำนาจสั่งย้ายประเภททหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดเพื่อรับบำเหน็จบำนาญได้ตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ และตามคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ ๒๑๗๔๘ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๔๘๓ เรื่องการปลดข้าราชการออกรับบำเหน็จบำนาญ กับตามคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ ๑๓๙๕๕/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๔๙๘ เรื่อง ข้าราชการกลาโหมพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นนายทหารประทวนประจำการแล้วออกจากราชการ

กรณีมีปัญหาโต้แย้งกันมาดังนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า นายทหาร

ประทอนกองหนุนมีเบี้ยหวัดนั้น จะมีสิทธิรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ก็ต่อเมื่อได้ “ออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด” ตามที่บัญญัติในมาตรา ๑๑^{*} แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ เหตุฉะนั้น ปัญหาที่จะต้องพิจารณาในกรณีนี้จึงอยู่ที่ว่า นายทหารประทอนเหล่านั้น ได้ “ออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด” แล้วหรือไม่

ความที่ว่า “ออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด” นี้ ย่อมจะต้องมีความหมายถึงการ “ออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด” ไปโดยชอบด้วยกฎหมาย และหากจะมีคำสั่ง ข้อบังคับ หรือระเบียบปฏิบัติใดๆ ก็จะต้องเป็นคำสั่ง ข้อบังคับ หรือระเบียบที่สร้างขึ้นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ไม่ขัดไม่แย้งหรือมีผลเป็นการแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือเพิกถอน บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

บทบัญญัติแห่งกฎหมายและข้อบังคับของทางราชการที่พื้งนำมาใช้ได้เกี่ยวแก่ การพิจารณาว่าเมื่อใดจึงจะถือได้ว่าทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด “ออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด” มีดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๙ ได้บัญญัติกำหนด ระยะเวลาที่ทหารกองเกินจะต้องเป็นทหารกองประจำการไว้ และบัญญัติไว้ด้วยว่า เมื่อพ้นจากกองประจำการแล้ว ให้ปลดเป็นทหารกองหนุนชั้นที่หนึ่ง ชั้นที่สอง และชั้นที่สามและได้กำหนด ระยะเวลาที่ต้องอยู่ในกองหนุนชั้นนั้นๆ ไว้ด้วย ดังนี้

วันเริ่มเข้ารับราชการกองประจำการ ให้นับตั้งแต่วันขึ้นทะเบียนกองประจำการ เป็นต้นไป เมื่ออยู่ในกองประจำการครบกำหนดแล้วให้ปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ คือ

กองหนุนชั้นที่ ๑	เจ็ดปี
กองหนุนชั้นที่ ๒	สิบปี และ
กองหนุนชั้นที่ ๓	หกปี

ตามลำดับชั้นไปจนปลดพ้นราชการทหารประเภทที่ ๑

๒. ข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ข้อ ๘ มีดังนี้

“ข้อ ๘ ทหารซึ่งได้รับเบี้ยหวัดอยู่แล้ว ให้งดเบี้ยหวัดในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑)

(๒) นายทหารประทอนและพลทหารมีเบี้ยหวัด ซึ่งปลดจากกองหนุนชั้นที่ ๒ ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๓)

ฯลฯ

ฯลฯ”

พิจารณาตามบทกฎหมายและข้อบังคับของกระทรวงกลาโหมดังกล่าวมาแล้วนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า นายทหารประทอนที่ขอรับบำเหน็จในกรณีนี้จะถือว่าเป็นทหารซึ่ง

^{*} มาตรา ๑๑ บำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนั้น ให้แก่ข้าราชการซึ่งออกจากประจำการเพราะ เลิก หรือยุบตำแหน่ง หรือซึ่งมีคำสั่งให้ออกโดยไม่มีความผิด หรือซึ่งออกตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย หรือทหารซึ่งออกจากกองหนุนเบี้ยหวัด

“ออกจากกองทุนเบี้ยหวัด” ตามความหมายของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ดังกล่าวมาหาได้ไม่ เพราะไม่อาจกล่าวได้ว่านายทหารประทวนเหล่านั้นได้พ้นจากกองทุนชั้นที่ ๒ และหมดสิทธิรับเบี้ยหวัดแล้วโดยชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับของกระทรวงกลาโหมดังกล่าวมา

เมื่อถือนายทหารประทวนเหล่านั้นยังไม่พ้นจากกองทุนชั้นที่ ๒ และสิทธิรับเบี้ยหวัดก็ยังคงมีอยู่ตามกฎหมายดังนี้แล้ว ก็ไม่อาจนำความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ มาใช้ให้เกิดสิทธิรับบำเหน็จบำนาญแก่นายทหารประทวนเหล่านั้นได้

ข้อที่กระทรวงกลาโหมอ้างว่า คำสั่งของกรมสื่อสารทหารเรือที่ได้ส่งย้ายประเภทนายทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดเหล่านั้น ได้กระทำไปตามคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ ๒๑๗๘๘ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๔๘๓ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาคำสั่งฉบับนี้แล้ว ข้อความในคำสั่งนั้นมีว่า เพื่อสงเคราะห์ทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดที่จะย้ายไปรับราชการทางพลเรือน ให้ได้รับบำเหน็จบำนาญเสียชั้นหนึ่งก่อน ถ้าทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดผู้ใดเข้ารับราชการในตำแหน่งซึ่งมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญทางพลเรือนก็ให้ผู้บังคับบัญชาปลดผู้นั้นเป็นกองหนุนไม่มีเบี้ยหวัดก่อนที่จะเข้ารับราชการใหม่ ๒ วัน เพื่อให้เวลาราชการทางทหารกับทางพลเรือนไม่ติดต่อกัน คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า คำสั่งฉบับนี้ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เพราะอย่างน้อยก็ต้องถือว่าการปฏิบัติตามคำสั่งนั้นย่อมจะขัดต่อข้อบังคับกระทรวงกลาโหมที่ได้ออกมาภายหลัง คือข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด พ.ศ. ๒๔๙๕ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งกำหนดให้ดเบี้ยหวัดได้ก็ต่อเมื่อนายทหารประทวนต้องปลดจากกองทุนชั้นที่ ๒ หรือเข้ารับราชการในตำแหน่งที่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ไม่ใช่ให้ดเบี้ยหวัดก่อนนั้นได้

ส่วนที่กระทรวงกลาโหมอ้างพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๑๑ และคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ ๑๓๙๙๕/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๔๙๘ ว่าเป็นกฎหมายและคำสั่งที่ให้อำนาจกระทรวงกลาโหมส่งย้ายประเภทนายทหารประทวนมีเบี้ยหวัดได้นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กฎหมายและคำสั่งที่อ้างนั้น ไม่เกี่ยวแก่กรณีที่เป็นปัญหาโต้แย้งกันนี้เลย กล่าวคือกฎหมายที่อ้างเป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงการรับราชการทหารประจำการ การแบ่งประเภท และการปลดทหารประจำการไม่เกี่ยวแก่การย้ายประเภททหารกองหนุนแต่ประการใด ส่วนคำสั่งกระทรวงกลาโหมที่ ๑๓๙๙๕/๒๔๙๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๔๙๘ นั้น ก็เป็นคำสั่งเกี่ยวแก่ทหารประจำการหามีความเกี่ยวแก่การย้ายประเภททหารกองหนุนแต่ประการใดไม่

อาศัยเหตุผลดังได้กล่าวมา คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า การที่กระทรวงการคลังยังยังไม่จ่ายบำเหน็จแก่นายทหารประทวนกองหนุนมีเบี้ยหวัดในกรณีนี้ เป็นการถูกต้องชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขที่การคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๑๓